

صفحه	درس دهم : (یاری از نماز و روزه)	ردیف
۱۱۰	<p>ستون خیمهٔ دین و نشانهٔ وفاداری ما به عهد خویش با خدا، کدام است؟</p> <p>الف) نماز ☒ ب) ر ☐ ج) س ☐ د) زکات ☐</p>	۱
۱۱۰	<p>جامعهٔ اسلامی و فرد مسلمانان با « » شناخته می‌شود.</p> <p>پاسخ: نماز</p>	۲
۱۱۰	<p>در جامعه و خانواده‌ای که نماز راه نیافته، گویا « » وارد نشده است.</p> <p>پاسخ: اسلام</p>	۳

۱۱۰	جوامع اسلامی در سراسر جهان با آمدن کدام ماه، حال و هوای معنوی پیدا می‌کنند و رفتار مردمش عوض می‌شود؟ الف) مُحَرَّم ☐ ب) رمضا ☒ ج) عید ☐ د) همادرد ☐	۴
۱۱۱	انسان با عمل به برنامه، احکام و دستورات آن می‌تواند در مسیر عبودیت خدا گام بردارد و به رستگاری در دنیا و آخرت برسد؟ پاسخ: با پیروی از برنامه‌ای که خدای مهربان برای زندگی او تنظیم کرده که شامل احکام و وظایف گوناگونی در ارتباط با «خدا»، «انسان»، «خانواده»، «جامعه» و «خلقت» است.	۵
۱۱۱	چرا انسان دوست دارد حکمت و علت احکام و دستورات الهی را که به «مصلحت» اوست، بداند؟ پاسخ: «تا با معرفت بیش‌تر، دستورات الهی را انجام دهد.»	۶
۱۱۱	خدای متعال، همه فایده‌های احکام خود را از طریق آیات قرآن کریم و سخنان معصومان(ع) به اطلاع ما رسانده است. صحیح ☐ غلط ☒	۷
۱۱۱	دو فایده «نماز» را بنویسید. پاسخ: (۱) یاد خدا (۲) دوری از گناه	۸
۱۱۱	مهم‌ترین فایده «روزه»، کدام است؟ الف) یاد خدا ☐ ب) دوری از گناه ☐ ج) ☒ د) گزینه‌های الف و ب ☐	۹
۱۱۱	کدام فایده نماز با فایده روزه یعنی (تقوا)؛ «ارتباط» دارد؟ پاسخ: دوری از گناه	۱۰
۱۱۱	امام علی(ع)، مَثَلِ انسان‌های «بی تقوا» را به چه کسانی مانند کرده است؟ پاسخ: «مَثَلِ سوارکارانی هستند که سوار بر اسب‌های چموش و سرکشی شده‌اند که لجام را پاره کرده و اختیار را از دست سوارکار گرفته‌اند؛ به بالا و پایین می‌پرند و عاقبت، سوارکار را در آتش می‌افکنند.»	۱۱
۱۱۱	امام علی(ع)، مَثَلِ آدم‌های «باتقوا» را به چه کسانی مانند کرده است؟ پاسخ: «مَثَلِ سوارکارانی هستند که بر اسب‌های رام سوار شده‌اند و لجام اسب را در اختیار دارند و راه می‌پیمایند تا این که وارد بهشت شوند.»	۱۲
۱۱۱	تفاوت اصلی میان دو سوارکار که یکی «به هلاکت می‌رسد» و دیگری «به رستگاری»، چیست؟ پاسخ: در چموشی و سرکشی و لجام‌گسیختگی اسب یکی از آن‌ها و راهوار و مطیع بودن اسب دیگری است.	۱۳
۱۱۱	«تقوا» به چه معناست؟ پاسخ: به معنای «حفاظت» و «نگهداری»	۱۴
۱۱۱	«انسان با تقوا» به چه کسی گفته می‌شود؟ پاسخ: کسی که «خود نگهدار» است و خود را از گناه، «حفاظت» نماید.	۱۵
۱۱۲	انسان «باتقوا»، کسی که «خود نگهدار» است و خود را از گناه، «حفاظت» نماید؛ به چه معناست؟ پاسخ: یعنی بر خودش مسلط است و زمام و لجام نفس خود را در اختیار دارد و نمی‌گذارد نفس با سرکشی، او را در دره‌های هولناک گناه بیندازد.	۱۶

۱۱۲	چرا انسان « باتقوا »، می کوشد روز به روز بر توانمندی خود بیفزاید؟ پاسخ: تا اگر در شرایط گناه و معصیت قرار گرفت، آن قوت و نیرو او را حفظ کند و از آلودگی نگه دارد.	۱۷
۱۱۲	اگر از محضر قرآن کریم سؤال شود: « چگونه می توانیم تقوا را در خود به وجود آوریم که بتوانیم در مواقع خطر بر خود مسلط باشیم و از گناه دوری کنیم؟ » چه پاسخی می دهد؟ پاسخ: قرآن کریم راه های متعددی برای کسب تقوا به ما نشان داده در این جا، به دو مورد مهم از آن ها یعنی « نماز » و « روزه » اشاره می کنیم.	۱۸
۱۱۲	انسانی که پنج بار در طول روز، نماز را به پا می دارد چه نتایجی دارد؟ پاسخ: (۱) یاد خدا را در دل زنده می کند. (۲) حضور او را در جای جای زندگی احساس می کند.	۱۹
۱۱۲	توجه به حضور خداوند در زندگی و نظارت او بر اعمال انسان، چه نتایجی دارد؟ پاسخ: موجب می شود تا انسان « دست به هر کاری نزند » و « از گناهان دوری کند. »	۲۰
۱۱۲	با توجه به عبارت قرآنی: « وَأَقِمِ الصَّلَاةَ إِنَّ الصَّلَاةَ تَنْهَى عَنِ الْفَحْشَاءِ وَالْمُنْكَرِ وَلَذِكْرُ اللَّهِ أَكْبَرُ وَاللَّهُ يَعْلَمُ مَا تَصْنَعُونَ » به سؤالات زیر پاسخ دهید: الف) آیه، به کدام یک از فواید « اقامه نماز » اشاره دارد؟ پاسخ: « دوری از گناه » یا « بازدارندگی از گناه » یا « دوری از زشتی و ناپسندی ». ب) در آیه شریفه، از چه چیزی با عنوان « أَكْبَرُ » یاد شده است؟ پاسخ: « یاد و ذکر خداوند ».	۲۱
۱۱۲	برخی می گویند: « ما نماز می خوانیم اما تأثیر آن را کم تر در خود مشاهده می کنیم و معمولاً دست از رفتارهای قبلی بر نمی داریم. » پس چگونه نماز، بازدارنده انسان از زشتی ها و منکرات است؟ مطلب را با ذکر مثال توضیح دهید. پاسخ: تأثیر نماز به « تداوم » و به « میزان دقت و توجه ما » بستگی دارد. مثلاً اگر گفته شود که هر کس درس بخواند، موفق می شود، طبیعتاً موفقیت همه یکسان نیست و به « نحوه و کیفیت درس خواندن آن ها » بستگی دارد. بنابراین، اگر نمازهای روزانه خود را ترک نکنیم و دقت و توجه را در آن افزایش دهیم، از آن تأثیر خواهیم پذیرفت. نمی توان انتظار داشت خواندن چند رکعت نماز شتابزده و بدون رعایت آداب، تأثیر چندانی در ما داشته باشد. اگر تلاش کنیم روز به روز، نماز را با کیفیت بهتر و رعایت آداب آن انجام دهیم، به زودی تأثیر آن را خواهیم دید.	۲۲
۱۱۳	اگر به زندانیان و خلافکاران جامعه نگاه کنیم، می بینیم که چنین مجرمانی « کم تر از میان افراد نماز خوان هستند. »	۲۳
۱۱۳	چه زمانی تأثیر نماز، بیش تر خواهد شد؟	۲۴

	پاسخ: هر قدر با توجه و دقت بیشتر انجام شود.																	
۱۱۳	۲۵ اگر نماز را کوچک بشماریم و نسبت به آن چه در نماز می‌گوییم و انجام می‌دهیم درک صحیح داشته باشیم، چه نتایج خواهد داشت؟ پاسخ: نه تنها از گناهان که حتی از برخی مکروهات هم به تدریج دور خواهیم شد.																	
	جدول زیر را کامل نمایید:	۲۶																
	<table border="1"> <thead> <tr> <th>نتایج آنها</th> <th>احتمالات در نماز</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>بی‌نظمی را از زندگی خود دور خواهیم کرد.</td> <td>اگر در انجام به موقع نماز بکوشیم؟</td> </tr> <tr> <td>آلودگی ظاهری ما کم‌تر خواهد شد.</td> <td>اگر در پنج نوبت با لباس و بدن پاکیزه به نماز بایستیم؟</td> </tr> <tr> <td>کم‌تر به کسب درآمد از راه حرام متمایل خواهیم شد.</td> <td>اگر شرط غصبی <u>نبودن</u> لباس و مکان نمازگزار را رعایت کنیم؟</td> </tr> <tr> <td>به آن چه در مقابل خداوند قرار دارد، توجه نخواهیم کرد.</td> <td>اگر هنگام گفتن تکبیر به بزرگی خداوند بر همه چیز توجه داشته باشیم؟</td> </tr> <tr> <td>در مقابل مستکبران خضوع و خشوع نخواهیم کرد.</td> <td>اگر در رکوع و سجود، عظمت خداوند را در نظر داشته باشیم؟</td> </tr> <tr> <td>به راه‌های انحرافی دست نخواهیم بست.</td> <td>اگر عبارت « اهدِنَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ » را صادقانه از خداوند بخواهیم؟</td> </tr> <tr> <td>خود را در زمره کسانی که خدا بر آنها خشم گرفته و یا راه را گم کرده‌اند، قرار نخواهیم داد.</td> <td>اگر عبارت « غَيْرِ الْمَغْضُوبِ عَلَيْهِمْ وَلَا الضَّالِّينَ » را با توجه بگوییم؟</td> </tr> </tbody> </table>	نتایج آنها	احتمالات در نماز	بی‌نظمی را از زندگی خود دور خواهیم کرد.	اگر در انجام به موقع نماز بکوشیم؟	آلودگی ظاهری ما کم‌تر خواهد شد.	اگر در پنج نوبت با لباس و بدن پاکیزه به نماز بایستیم؟	کم‌تر به کسب درآمد از راه حرام متمایل خواهیم شد.	اگر شرط غصبی <u>نبودن</u> لباس و مکان نمازگزار را رعایت کنیم؟	به آن چه در مقابل خداوند قرار دارد، توجه نخواهیم کرد.	اگر هنگام گفتن تکبیر به بزرگی خداوند بر همه چیز توجه داشته باشیم؟	در مقابل مستکبران خضوع و خشوع نخواهیم کرد.	اگر در رکوع و سجود، عظمت خداوند را در نظر داشته باشیم؟	به راه‌های انحرافی دست نخواهیم بست.	اگر عبارت « اهدِنَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ » را صادقانه از خداوند بخواهیم؟	خود را در زمره کسانی که خدا بر آنها خشم گرفته و یا راه را گم کرده‌اند، قرار نخواهیم داد.	اگر عبارت « غَيْرِ الْمَغْضُوبِ عَلَيْهِمْ وَلَا الضَّالِّينَ » را با توجه بگوییم؟	
نتایج آنها	احتمالات در نماز																	
بی‌نظمی را از زندگی خود دور خواهیم کرد.	اگر در انجام به موقع نماز بکوشیم؟																	
آلودگی ظاهری ما کم‌تر خواهد شد.	اگر در پنج نوبت با لباس و بدن پاکیزه به نماز بایستیم؟																	
کم‌تر به کسب درآمد از راه حرام متمایل خواهیم شد.	اگر شرط غصبی <u>نبودن</u> لباس و مکان نمازگزار را رعایت کنیم؟																	
به آن چه در مقابل خداوند قرار دارد، توجه نخواهیم کرد.	اگر هنگام گفتن تکبیر به بزرگی خداوند بر همه چیز توجه داشته باشیم؟																	
در مقابل مستکبران خضوع و خشوع نخواهیم کرد.	اگر در رکوع و سجود، عظمت خداوند را در نظر داشته باشیم؟																	
به راه‌های انحرافی دست نخواهیم بست.	اگر عبارت « اهدِنَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ » را صادقانه از خداوند بخواهیم؟																	
خود را در زمره کسانی که خدا بر آنها خشم گرفته و یا راه را گم کرده‌اند، قرار نخواهیم داد.	اگر عبارت « غَيْرِ الْمَغْضُوبِ عَلَيْهِمْ وَلَا الضَّالِّينَ » را با توجه بگوییم؟																	
۱۱۳	۲۷ با تکرار دُرُست آن چه در نماز می‌گوییم و انجام می‌دهیم، به چه نتایج دست می‌یابیم؟ پاسخ: به تدریج چنان تسلطی بر خود می‌یابیم که می‌توانیم در برابر مُتکرات بایستیم و از انجامشان خودداری کنیم.																	
۱۱۵	۲۸ دو مورد از اعمالی که تأثیر نماز را از بین می‌برند، نام ببرید. ۲۸ دو مورد از اعمالی خاصیت نماز را از بین می‌برند، نام ببرید. پاسخ: (۱) ناراحت کردن پدر و مادر (۲) غیبت کردن																	
۱۱۵	۲۹ اگر پدر و مادر در حق فرزند خود کوتاهی و ظلم کرده باشند؛ آیا می‌شود وی، از روی خشم به آنها نگاه کند؟ چرا؟ پاسخ: خیر، طبق فرمایش امام صادق(ع) اگر فرزندی چنین کاری انجام دهد، نمازش از سوی خداوند پذیرفته نیست.																	
۱۱۵	۳۰ پیامبر اکرم (ص) به ابوذر، درباره « غیبت کردن » چه فرمودند؟ پاسخ: « هر کس غیبت مسلمانی را کند، تا ۴۰ روز نماز و روزه‌اش قبول نمی‌شود؛ مگر این‌که فرد غیبت شده، او را ببخشد. »																	
۱۱۵	۳۱ طبق فرمایش امام صادق(ع)، هر کس بخواهد ببیند که نمازش پذیرفته شده یا نه، باید چه کاری را انجام دهد؟ پاسخ: « باید ببیند که نماز، او را از گناه و زشتی باز داشته است یا نه. به هر مقدار که نمازش سبب دوری او از گناه و منکر شده، این نماز قبول است. »																	

۱۱۵	۳۲	اگر نماز، ما را از گناه و زشتی باز ندارد، چه چیزی معلوم می‌شود و باید چه کاری را انجام دهیم؟ پاسخ: « معلوم می‌شود که عیب و نقصی در نماز خواندن ما هست. » - « باید جست و جو کنیم تا آن عیب را بیابیم و برطرف کنیم. »
۱۱۶	۳۳	میزان موفقیت انسان در رسیدن به هدف‌های بزرگ، به چه چیزی بستگی دارد؟ پاسخ: به میزان « تسلط بر خویش »، « خود نگهداری » و « تقوا » بستگی دارد. هر قدر هدف بزرگ‌تر باشد، « تقوای بیش‌تری » می‌طلبد.
۱۱۶	۳۴	چرا روان‌شناسان، کارهایی را برای « تقویت اراده » و « تسلط بر خود » پیشنهاد می‌کنند؟ پاسخ: تا افراد بتوانند به موفقیت در برنامه‌هایی مانند درس، ورزش، کسب و کار و مانند آن برسند.
۱۱۶	۳۵	خداوند، انسان را به عملی راهنمایی می‌کند که اگر آن را به درستی انجام دهد، چنان تسلطی بر خود پیدا می‌کند که می‌تواند موانع درونی را کنار بزند و گام‌های موفقیت به سوی برترین هدف‌های زندگی را به خوبی بردارد. این عمل، چه نام دارد؟ الف) نماز ☐ ب) ر ☒ ج) س ☐ د) زکات ☐
۱۱۶	۳۶	مصدق کامل تمرین صبر و پایداری در برابر خواهش‌های دل، چیست و کدام آیه، مبین آن است؟ پاسخ: « روزه » - « يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُتِبَ عَلَيْكُمُ الصِّيَامُ كَمَا كُتِبَ عَلَى الَّذِينَ مِن قَبْلِكُمْ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ »
۱۱۶	۳۷	چرا «روزه»، مصداق کامل تمرین صبر و پایداری در برابر خواهش‌های دل است؟ پاسخ: زیرا انسان با روزه گرفتن، در عین میل به آب و غذا به سوی آن نمی‌رود، چشمش را از گناه حفظ می‌کند، زبانش را از دروغ و غیبت نگه می‌دارد، گوشش را از شنیدن بدی‌ها باز می‌دارد، خوش رفتاری با مردم را تمرین می‌کند، از حجاب و پوشش مراقبت می‌کند، می‌کوشد به دیگران ستم نکند و مردم را از خود نرنجانند و...
۱۱۷	۳۸	چند چیز روزه را باطل می‌کند؟ الف) ۱۱ ☐ ب) ☐ ج) ۸ ☐ د) ☒
۱۱۷	۳۹	چهار مورد از چیزهایی که « روزه » را باطل می‌کنند، نام ببرید. پاسخ: (۱) خوردن و آشامیدن (۲) دروغ بستن بر خدا، پیامبر و جانشینان آن حضرت (علیهم‌السلام) (۳) رساندن غبار غلیظ به حلق (۴) فرو بردن تمام سر در آب (۵) باقی ماندن بر جنابت تا اذان صبح
۱۱۷	۴۰	کسی که غسل بر او « واجب » است، اگر عمداً تا اذان صبح غسل نکند یا اگر وظیفه‌اش تیمم است، عمداً تیمم نکند، الف) می‌تواند روزه بگیرد ☐ ب) نمی‌تواند روزه بگیرد ☒

۴۱	اگر کسی روزه دار باشد، سهل انگاری کند و غُسل نکند تا وقت تنگ شود الف) می تواند باتیمم، روزه بگیرد و روزه اش «صحیح» است؛ اما در مورد غُسل نکردن معصیت کرده است ☒ ب) نمی تواند روزه بگیرد، حتی اگر تیمم کند و در مورد غُسل کردن نیز معصیت کرده است ☐	۱۱۷
۴۲	اگر کسی به علت غُذری مانند بیماری نتواند روزه بگیرد و بعد از ماه رمضان عُذر او برطرف شود و تا رمضان آینده، عمداً قضای روزه را نگیرد؛ چه وظیفه ای به عهده اوست؟ پاسخ: باید «هم روزه را قضا کند» و «هم برای هر روز یک مُد (تقریباً ۷۵۰ گرم) گندم، جو و مانند آن ها به فقیر دهد.»	۱۱۸
۴۳	اگر کسی روزه ماه رمضان را عمداً نگیرد، وظیفه او چیست؟ پاسخ: باید «هم قضای آن را به جا آورد» و «هم کفاره دهد.»	۱۱۸
۴۴	کسی که روزه ماه رمضان را عمداً نگیرد، باید «کفاره» دهد؛ یعنی چه؟ پاسخ: یعنی برای هر روز، دو ماه روزه بگیرد (که یک ماه آن باید پُشت سر هم باشد) یا به شصت فقیر طعام بدهد (به هر فقیر یک مُد) و این کار باید تا قبل از رمضان آینده انجام شود.	۱۱۸
۴۵	اگر کسی به چیز حرامی روزه خود را باطل کند؛ مثلاً دروغی را به خدا نسبت دهد، چه چیزی بر او واجب می شود؟ توضیح دهید. پاسخ: «کفاره جمع»؛ یعنی باید برای آن روز، «هم ۶۰ فقیر را اطعام دهد» و «هم دو ماه روزه بگیرد.» البته اگر هر دو برایش ممکن نباشد، می تواند هر کدام را که ممکن است، انجام دهد.	۱۱۸
۴۶	کسی که به سفر می رود، در چه صورتی باید نمازش را شکسته بخواند و نباید روزه بگیرد؟ پاسخ: اگر شرط های زیر را داشته باشد: ۱) رفتن او بیش تر از ۴ فرسخ شرعی (حدود ۵ / ۲۲ کیلومتر) باشد و مجموعه رفت و برگشت او بیش تر از ۸ فرسخ باشد. ۲) بخواهد کم تر از ۱۰ روز در جایی که سفر کرده بماند. ۳) برای انجام کار حرام سفر نکرده باشد.	۱۱۸
۴۷	کسی که می خواهد ۱۰ روز و بیش تر در محلی که سفر کرده است بماند الف) نباید نمازش را کامل بخواند ولی روزه اش را می گیرد ☐ ب) باید نمازش را کامل بخواند و روزه اش را هم بگیرد ☒	۱۱۸
۴۸	اگر کسی، به قصد ستم به مظلوم یا همکاری با یک ظالم در ظلم او سفر کند الف) باید نمازش را کامل بخواند و روزه اش را بگیرد ☒ ب) باید نمازش را کامل بخواند ولی روزه گرفتن بر او واجب نیست ☐	۱۱۸
۴۹	اگر فرزند، با نهی پدر و مادر به سفری برود که آن سفر بر او واجب نبوده است الف) باید نماز را تمام بخواند و روزه اش را بگیرد ☒ ب) باید نماز را شکسته بخواند و روزه اش را بگیرد ☐	۱۱۸